

การประชุมเชิงวิชาการระดับชาติและนานาชาติด้านบริหารธุรกิจ ครั้งที่ 5

The 5th National & International Conference

Business Administration 2017 : Digital Economy Thailand 4.0

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ระหว่างวันที่ 9 – 10 มีนาคม 2560

ณ โรงแรม ดี เอ็มเพรส จังหวัดเชียงใหม่

ที่ปรึกษา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้

รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา)

รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร กิริติการกุล)

รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กชพร ศิริโกคากิจ)

รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองเลียน บัวจุม)

รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาวิน มะโนชัย)

รองอธิการบดี (อาจารย์รชฎ เชื้อวิโรจน์)

รองอธิการบดี (อาจารย์อภิชาติ สวนคำกอง)

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจฝ่ายบริหารและกิจการพิเศษ

รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์

รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจฝ่ายวางแผนและพัฒนา

รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจฝ่ายการเงินและระบบสารสนเทศ

รองศาสตราจารย์ ดร.จกมลดินทร์ แสงอาสาวิริยะ

รองศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร บุญมาก

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร วรรณสถิตย์

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร

วรรณสถิตย์

ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร.กัญญ์พัสวีย์

กล่อมธงเจริญ

รองประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา

ศรีนฤวรรณ

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษณิศา

เดชเถกิง

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัตพงศ์

อวิโรธนานนท์

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัตยา

ต้นจันทร์พงศ์

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริกุล

ตุลาสมบัติ

กรรมการ

อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ

สิริประเสริฐศิลป์

กรรมการ

อาจารย์ ดร.อรุณี

ยศบุตร

กรรมการ

นายพงศ์กฤตน์

ภูริชพิสิฐกร

กรรมการและเลขานุการ

นางสาวอลิษา

อูนจิตต์

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

เจ้าของ

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เลขที่ 63 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย

จังหวัดเชียงใหม่ 50290

โทรศัพท์ 0-5387-3550-2 โทรสาร 0-5349-8151

www.ba.mju.ac.th

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจประเมินผลงาน

รองศาสตราจารย์ ดร.จงบดินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กชพร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชเนีย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทริกา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาณวิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อายุส

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตตินุช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษนิศา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หัตพงษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัตยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ

อาจารย์ ดร.กัญญาพัสดุ

อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ

อาจารย์ ดร.อรุณี

อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์

อาจารย์ ดร.พนมพร

อาจารย์ ดร.ศรุต

อาจารย์ ดร.กุลชญา

อาจารย์ ดร.อนุชา

อาจารย์ ดร.อุกฤษณ์

แสงอาสภวิริยะ

บุญมาก

สัมฤทธิ์สกุล

ชลประเสริฐสุข

ศิริโกคากิจ

บังเมฆ

มณีพันธ์

สงเคราะห์

หยุดเย็น

ชุลิกาวิทย์

วรรณสถิต

ศรีนฤวรรณ

เดชเถกิง

อวิโรชนานนท์

ตันจันทรพงศ์

ตุลาสมบัติ

พงษ์เพชร

กล่อมธงเจริญ

สิริประเสริฐศิลป์

ยศบุตร

ใบไม้

เฉลิมวรรณ

วรุณกุล

แฉ้วนแก้ว

กันทรดุขฎี

มารังค์

ความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่องุ่น
Tourism needs of elderly people in the vineyards

นียดา คงแสนคำ¹, ธนพัฒน์ อินทวิ²

¹นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร

²อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่องุ่น นำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาภายในไร่องุ่นต่อไป โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารต่างๆ จากการสำรวจภาคสนาม การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้ให้ข้อมูลหลัก 10 คน และผู้ให้ข้อมูลรอง 1 คน ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการด้านการท่องเที่ยวในไร่องุ่นของผู้สูงอายุนั้นชื่นชอบและมีความต้องการที่จะมาท่องเที่ยวในไร่องุ่นอีก และผู้สูงอายุก็มีความต้องการด้านต่างๆภายในไร่องุ่น เช่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรม นันทนาการ จากการศึกษาสรุปได้ว่า ความต้องการด้านการท่องเที่ยวในไร่องุ่นเป็นที่ต้องการของผู้สูงอายุ เพราะผู้สูงอายุต้องการพักผ่อน ต้องการที่สงบหลีกเลี่ยงจากความวุ่นวายในเมือง และต้องการสัมผัสธรรมชาติเพื่อสุขภาพที่ดี

คำสำคัญ: ความต้องการ, การท่องเที่ยว, ผู้สูงอายุ, ไร่องุ่น

Abstract

This research aimed to study the tourism needs of the elderly in the vineyards. The results could be used as a guideline to resolve the problem, update and develop the vineyards. This qualitative research collected data by analyzing the content of documents, field surveys, non-participant observation, and in-depth interviews with 10 key informants and 1 secondary informant. The study found that the elderly people admired the vineyards and wanted to come back again. Moreover, there were various needs within vineyards such as facilities, recreation activities. The study concluded that the tourism needs are important for elderly people because they want to escape from the city, and relax in a peaceful place for their good health.

Keywords: Needs, Tourism, Elderly, Vineyards

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ประกอบไปด้วยธุรกิจหลายประเภท มีทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรงและทางอ้อม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเงินจากในประเทศหรือต่างประเทศ ซึ่งผลประโยชน์จะตกอยู่ในประเทศและเกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังช่วยกระตุ้นให้มีการนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง บทบาทและความสำคัญอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ฉันทิช วรรณอม,2552)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการท่องเที่ยวมุ่งเน้นทางด้านการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมของชาชนบท เน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรม ให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชนและเกษตรกร การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้เกิดการผลกระทบต่อชุมชนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นการเดินทางไปยังพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อชื่นชมความงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ทั้งได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่(monmai,2557)

ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่ยุค Thailand 4.0 เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เปลี่ยนเป็นทำน้อยแต่ได้มาก จากการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ และปัจจุบันคนไทยเริ่มให้ความสำคัญกับสังคมผู้สูงอายุมากขึ้น จากการสำรวจในปี2557 ในประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จากการสำรวจพบว่า ผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ14.9 ของประชากรทั้งหมด เพศชายร้อยละ13.8และเพศหญิงร้อยละ16.1 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ บทสรุปสำหรับผู้บริหารการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย 2557) ดังนั้นการดูแลผู้สูงอายุจึงเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอุปโภคบริโภค สถานที่ท่องเที่ยว สุขภาพและสวัสดิการของผู้สูงอายุ

เนื่องจากคนไทยต้องทำงานจึงไม่ค่อยมีเวลาเลี้ยงดูผู้สูงอายุ จึงปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่บ้านรู้สึกโดดเดี่ยว แต่พอถึงเวลาวันหยุด วันลาพักร้อนจากการทำงาน ก็พาครอบครัวออกไปเที่ยว ไปในสถานที่ที่ตัวเองอยากไป สถานที่ที่กำลังได้รับความนิยม แต่ลืมนึกถึงสถานที่ที่ผู้สูงอายุอยากไป ที่ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ สถานที่ที่ใช้เวลาอยู่กับผู้สูงอายุได้อย่างเต็มที่ เพื่อชดเชยเวลาที่ขาดหายไปไม่ให้ผู้สูงอายุรู้สึกเหมือนอยู่คนเดียว และยังให้ประโยชน์ในด้านต่างๆของผู้สูงอายุและตัวเรายังได้รับประโยชน์อีกด้วย

สถานที่ท่องเที่ยวที่ดีต่อสุขภาพและจิตใจของผู้สูงอายุก็คงไม่พ้นสถานที่ที่เกี่ยวกับธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร อากาศที่บริสุทธิ์ไร้มลพิษ และในปัจจุบันไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่าไร่ ไร่จะเป็นสถานที่ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและทุกวัย ตั้งอยู่ในสภาพภูมิอากาศที่ดี และปัจจุบันประเทศไทยกำลังขับเคลื่อนเข้าสู่ยุคสังคมผู้สูงอายุ ดังนั้นเพื่อเป็นการศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่จึงเป็นเรื่องที่ผู้วิจัยสนใจ เพราะไร่เป็นสถานที่ที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และผู้สูงอายุสามารถทำกิจกรรมต่างๆได้ เช่น ผู้สูงอายุสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตในสวนหรือซื้อผลผลิตโดยเลือกเก็บเองได้ และได้ออกกำลังกายไปด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพภายในไร่ ไร่ เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น
2. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาภายในไร่่องุ่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัย ได้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้แยกประเด็นการศึกษา ดังนี้
  - 2.1 ความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น
  - 2.2 กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในไร่่องุ่น
  - 2.3 ผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น
3. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ประชาชนที่มีอายุ 60ปีขึ้นไป
4. ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยได้ใช้เวลาศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2559 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ.2559

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น รวมถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
2. ทำให้ทราบสถานการณ์การท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อนำไปเป็นข้อเสนอแนะต่อไร่่องุ่น และส่วนภาครัฐที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยว

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวน แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. ทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
2. ทฤษฎีผู้สูงอายุ
3. ทฤษฎีความต้องการ
4. ทฤษฎีผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ได้ทั้งความเพลิดเพลินและความรู้ นำกลับไปประยุกต์ใช้หรือประกอบอาชีพ เข้าใจกับอาชีพเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม สวนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยงแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่างๆ สถานที่ราชการ รวมถึงสถาบันการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร ที่ทันสมัย ฯลฯ เพื่อชื่นชมความงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในกิจกรรมทางการเกษตรในลักษณะต่างๆ ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ใหม่ๆ และมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น

การคิดค้นนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศ มาจัดกิจกรรม จัดรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความสนใจและอยากเดินทางไปเที่ยว เพื่อขยายเส้นทางการท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แยกประเภททรัพยากรจัดกิจกรรมเป็น 9 กิจกรรมและได้นำมาเผยแพร่เป็น Amazing Thailand ประสบความสำเร็จเมื่อสองปีก่อนนั้น ในปัจจุบันยังคงจัดกิจกรรมนี้อยู่แต่เพิ่มคุณค่าและคุณภาพ (Value Added) เข้าไป ในแต่ละกิจกรรมเป็นการเสริมเสน่ห์การท่องเที่ยวให้เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน(อติเทพ เลขยัน,2552)

2.ทฤษฎีผู้สูงอายุ

องค์การสหประชาชาติ ได้ให้นิยามว่า “ผู้สูงอายุ” คือ ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงซึ่งมีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป นับตั้งแต่อายุเกิด ส่วนองค์การอนามัยโลก ยังไม่มีการให้คำนิยาม ซึ่งให้เหตุผลว่าประเทศต่างๆทั่วโลกมีการนิยามผู้สูงอายุต่างกัน ทั้งนิยามตามอายุเกิด ตามสังคม (Social) วัฒนธรรม (Culture) และสภาพร่างกาย (Functional markers) เช่น ในประเทศที่เจริญแล้ว จะนับอายุผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป หรือบางประเทศอาจนิยามผู้สูงอายุตามอายุกำหนดเกษียณ (อายุ 50 หรือ 60 หรือ 65 ปี) หรือนิยามตามสภาพของร่างกาย

สำหรับประเทศไทย “ผู้สูงอายุ” ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย(พวงทอง ไกรพิบูลย์ ว.รังสีรักษา และเวชศาสตร์นิวเคลียร์,2011-2012)

3.ทฤษฎีความต้องการ

พจนานุกรมในไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 กล่าวถึง “ความต้องการ” ว่าหมายถึง ความอยากได้ใคร่ได้หรือประสงค์จะได้ และเมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้ร่างกายเกิดการขาดความสมดุลเนื่องมาจากมีสิ่งเร้ามากระตุ้น มีแรงขับภายในเกิดขึ้น ทำให้ร่างกายต้องพยายามดิ้นรนและแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นๆ เมื่อร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ร่างกายมนุษย์ก็กลับสู่ภาวะสมดุลอีกครั้งหนึ่งและก็เกิดความต้องการใหม่ๆที่เกิดขึ้นมา วนเวียนอยู่ไม่มีที่สิ้นสุด

ความต้องการตามแนวความคิดของมาสโลว์

มาสโลว์ (Dr.Abraham H. Maslow) ได้อธิบายเรื่อง ความต้องการของมนุษย์ว่าเป็นลำดับทั้งหมด 5 ชั้น (Five general system of needs) เขียนเป็นรูปพีระมิตแห่งความต้องการ แสดงความต้องการขั้นมูลฐานของมนุษย์ (Basic needs) เป็นทฤษฎีการจูงใจ Maslow กำหนดหลักการว่าบุคคลพยายามสนองความต้องการของตนเพื่อความอยู่รอดและความสำเร็จของชีวิต

ทฤษฎีแห่งการจูงใจของ Maslow กล่าวถึงความต้องการ (Need) ของมนุษย์ โดยมีสมมติฐานกล่าวถึงความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1.ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานที่ทุกคนต้องการเหมือนกัน เป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอด เช่น ปังจี้ยี่ (อาหาร, เครื่องนุ่งห่ม, ที่อยู่อาศัย, ยารักษาโรค)

2.ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Security Needs) ทุกคนต้องการอยู่ห่างจากอันตรายต่างๆ เช่น อุบัติเหตุ โรคภัยไข้เจ็บ และต้องการความมั่นคงในอาชีพ

3.ความต้องการมีส่วนร่วมทางสังคม (Socials Needs) ต้องการเป็นส่วนหนึ่งและเป็นที่ยอมรับของสังคมรวมถึงความใคร่ เช่น จากบิดามารดา เพื่อนร่วมงาน

4.ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่จะมีคุณค่าในสายตาคนอื่น เช่น การได้รับชื่อเสียง การได้รับอำนาจ ได้รับความสนใจ ถูกให้ความสำคัญ รู้สึกว่ามีคุณค่าสำหรับโลกนี้

5.ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูงสุด (Self-Actualization) เมื่อทุกคนมีความต้องการครบ 4ข้อแล้ว ทุกคนจะมีความปรารถนาที่จะเป็นอย่างที่ตัวเองอยากเป็นสูงขึ้น เป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่เขาจะสามารถเป็นได้ ความแตกต่างของบุคคลจะมีมากที่สุดในระดับนี้(ROMRAVIN,2011)

4.ทฤษฎีผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

เนื่องจากการท่องเที่ยวได้ทำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก รัฐจึงให้การสนับสนุนนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ถ้ามองมุมทรัพยากรธรรมชาติจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และเกิดการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดผลเสียทั้งทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมในระยะยาว

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

ด้านบวก

ซึ่งจะช่วยให้เกิดรายได้แก่ท้องถิ่นภายในประเทศ (Local Income) กิจกรรมการท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร ทำให้เกิดรายได้แก่คนในท้องถิ่นโดยรวมเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงค่าครองชีพในท้องถิ่นก็เพิ่มสูงขึ้น ก่อให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น และยังช่วยให้เกิดอาชีพใหม่ขึ้น

ด้านลบ

เมื่อค่าครองชีพของคนในพื้นที่สูงเพิ่มขึ้น(Increase of Living Expenses) เกิดความลำบากในการดำเนินชีวิต จากการที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปในสถานที่จำนวนมากก็จะส่งผลกระทบทำให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น และยังทำให้ราคาที่ดินแพงขึ้น เมื่อการท่องเที่ยวเข้ามาทำให้ราคาสูงขึ้นเป็นเท่าตัว

ผลกระทบทางด้านสังคม

ด้านบวก

เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งจะช่วยลดความตึงเครียดจากการทำงานพร้อมกับการแสวงหาความรู้ในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยว มีมาตรฐานการครองชีพดีขึ้น เป็นผลมาจากเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดรายได้ สภาพแวดล้อมท้องถิ่นดีขึ้น ถ้าสถานที่ท่องเที่ยวสกปรกเสื่อมโทรม ไม่มีความปลอดภัย ก็จะไม่มีการท่องเที่ยวมาเที่ยวชม

ด้านลบ

ปัญหาการหลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ปัญหาความไม่เข้าใจกันและการขัดแย้งระหว่างคนในท้องถิ่น เมื่อมีการท่องเที่ยวเข้ามาในท้องถิ่น

ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม

ด้านบวก

เกิดงานเกี่ยวกับเทศกาลท่องเที่ยว วัฒนธรรมถูกรื้อฟื้นหรือไม่เลือนรางจางหายไป เป็นการเผยแพร่เอกลักษณ์ของประเทศไปด้วย มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนา ซึ่งวัฒนธรรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับศาสนาค่อนข้างมาก

ด้านลบ

วัฒนธรรมประเพณีที่ถูกนำมาเสนอขายในรูปแบบสินค้าเน้นการตอบสนองแก่นักท่องเที่ยว ทำให้คุณค่าของงานศิลปะลดลง

(KwantipanChineseBusiness,2553)

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพ็ญวิภา ทรงบัณฑิต (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพการบริการของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในไร่่องุ่น พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30-49ปี การศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือน 20,000-39,999 บาท ในปีที่ผ่านมาได้ท่องเที่ยวเชิงเกษตรในไร่่องุ่นเพียงครั้งเดียว มีเพื่อนและญาติเป็นผู้ให้ข้อมูลในการตัดสินใจมาท่องเที่ยว เลือกใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง จุดประสงค์หลักเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความดึงดูดใจของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจ ร่วมเดินทางกับครอบครัวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งน้อยกว่า 10,000บาท

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นขอบเขตของการศึกษาและแนวคำถามในการสัมภาษณ์ของการศึกษาในครั้งนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น โดยทำการศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยมีรายละเอียดวิธีการศึกษาดังนี้

1.แหล่งข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาและเก็บรวบรวมคือ

ข้อมูลจากการศึกษาภาคสนาม (Field Study) ซึ่งใช้วิธีการสำรวจภาคสนาม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น จึงให้ความสำคัญต่อผู้สูงอายุทำการศึกษา

2.วิธีการที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการดังนี้

1.การสำรวจภาคสนาม (Field Survey) ผู้วิจัยได้เดินทางไปไร่่องุ่นที่ได้รับความนิยมจากผู้สูงอายุ

2.การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยได้แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Non-Structural Interview) ผู้วิจัยใช้การพูดคุยสนทนาในเรื่องๆทั่วไปของความต้องการด้านการท่องเที่ยว

2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยทำหลังจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง โดยมีประเด็นคำถามดังนี้

2.2.1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านการท่องเที่ยวในไร่่องุ่น

2.2.3 ปัญหาหรืออุปสรรคในการท่องเที่ยวในไร่่องุ่น

2.2.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

3. ผู้ให้ข้อมูล

3.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญเป็นนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มาท่องเที่ยวในไร่่องุ่น หรือเคยไปท่องเที่ยวในไร่่องุ่นมาแล้ว

3.2 ผู้ให้ข้อมูลรอง

คุณกฤษฎา ปัญญาสุวรรณ เจ้าของไร่่องุ่นภูผา (ปัญญาสุวรรณ) อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.1 แนวคำถามในการวิจัยเพื่อใช้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

5.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านการท่องเที่ยวในไร่่องุ่น

5.1.3 ปัญหาหรืออุปสรรคในการท่องเที่ยวในไร่่องุ่น

5.1.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ได้แก่ ปากกา สมุด โทรศัพท์ เครื่องบันทึกเสียงและตัวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่สำคัญในงานวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

เป็นข้อมูลจากการศึกษาภาคสนาม (Field Study) ซึ่งใช้วิธีการสำรวจภาคสนาม (Field Survey) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้อามาตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้วิธีการแบบสามเส้า (Methodological Triangulation) คือ การรวบรวมข้อมูลในเรื่องเดียวกันโดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลต่างกัน ทั้งจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมควบคู่การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพร้อมกัน แล้วก็ศึกษาข้อมูลจากเอกสารประกอบ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยใช้ข้อมูลการศึกษาเอกสารทั้งทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทฤษฎีผู้สูงอายุ ทฤษฎีความต้องการ และทฤษฎีผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มาวิเคราะห์ประกอบกันกับข้อมูลที่ได้อามาจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีทางการ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและอื่นๆ เพื่อมาเชื่อมโยงและหาความสัมพันธ์ของข้อมูล โดยใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) เพื่ออธิบายการศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น

7. ระยะเวลาการทำวิจัย

การศึกษากาการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เวลาดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2559 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ.2559 รวมระยะเวลาในการทำวิจัยในครั้งนี้ 3 เดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิธีต่างๆ เช่น การสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าว สามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านการท่องเที่ยวในไร่่องุ่น
3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการท่องเที่ยวไร่่องุ่น
4. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีทั้งเพศชายและเพศหญิง ทุกคนที่ให้สัมภาษณ์ต่างเคยไปไร่่องุ่นกันมาแล้ว ส่วนใหญ่จะรู้จักการท่องเที่ยวในไร่่องุ่นว่าเป็นการท่องเที่ยวแบบเชิงเกษตร นักท่องเที่ยวที่มาจะได้ความรู้ด้านเกษตรกรรมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุชอบสถานที่ที่เป็นธรรมชาติ สงบ ไม้ร่มรื่น ซึ่งทำให้ได้พักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านการท่องเที่ยวในไร่่องุ่น

ผู้ทำวิจัยได้ลงพื้นที่ไปยังไร่่องุ่นเพื่อทำการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ทำให้ทราบว่าผู้สูงอายุมักมากับครอบครัว และเพื่อนรุ่นเดียวกัน ซึ่งให้ความเป็นกันเองมากกว่าการท่องเที่ยวกับทัวร์

จากการสัมภาษณ์ นางซ็อกจุ เอกนิชชาญ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมไร่่องุ่น กล่าวว่า “ถ้ามีโอกาสได้มาก็อยากมาอีก ชอบไร่่องุ่น เย็นสบายไม่ร้อนเกินไป อากาศดีได้สัมผัสธรรมชาติ มีกิจกรรมให้ทำมากมายไม่ว่าจะเป็นเก็บองุ่นสดๆจากต้น ได้ชิมองุ่นที่ปลอดสารพิษ ไร่เป็นแบบผสมไม่ได้มีเฉพาะองุ่นเพียงอย่างเดียว ทำให้ไม่น่าเบื่อและรู้สึกสนุกไปกับกิจกรรม”

จากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ชอบการท่องเที่ยวในไร่่องุ่นและมีความต้องการที่จะมาท่องเที่ยวในไร่่องุ่นอีก

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการท่องเที่ยวไร่่องุ่น

การที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวในไร่่องุ่นจะต้องคำนึงถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในพื้นที่เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้การท่องเที่ยวในไร่่องุ่นสำหรับผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักท่องเที่ยวในไร่่องุ่น จำนวน 10 คน พบว่า โดยภาพรวมไร่่องุ่นไม่ค่อยมีปัญหาใหญ่มากนัก อาจเป็นเพราะว่า ทางไร่่องุ่นรองรับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี โดยสรุปปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวในไร่่องุ่น มีดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก อย่างห้องน้ำ ร้านค้า ร้านอาหาร และรถรางคอยให้บริการนักท่องเที่ยว จากการสังเกตพื้นที่การท่องเที่ยวในไร่่องุ่น พบว่า ในไร่่องุ่นขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว มีห้องน้ำเฉพาะจุดท่องเที่ยวแค่ 1 จุดเท่านั้น และห้องน้ำเหล่านั้นเป็นห้องน้ำส่วนตัวของเจ้าของพื้นที่ ไม่ค่อยสะดวกสบาย ไม่เหมาะกับผู้สูงอายุ นอกจากนี้ในไร่่องุ่นมีร้านค้าและร้านอาหารเพียง 2-3 ร้าน และในไร่่องุ่นไม่มีรถรางคอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการเที่ยวชมบริเวณรอบๆไร่่องุ่น เนื่องจากผู้สูงอายุไม่สะดวกในการเดินชม ทางเดินลาดชันเสี่ยงต่อการหกล้มได้ ดังนั้นจึงควรวางแผนหาแนวทางแก้ไขปัญหาโดยการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมและให้เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว

2.ปัญหาเกี่ยวกับการขาดวิทยากรคอยให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องรุ่น จากการสัมภาษณ์และการสังเกต พบว่า เรื่องรุ่นยังขาดวิทยากรคอยให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องรุ่น หากนักท่องเที่ยวยากทราบข้อมูล ต้องเข้าไปถามเจ้าของเอง ดังนั้นทางเรื่องรุ่นควรมีวิทยากรคอยให้ความรู้และพานักท่องเที่ยวเยี่ยมชมเรื่องรุ่น

3.ปัญหาเกี่ยวกับในเรื่องรุ่นมีกิจกรรมนันทนาการให้นักท่องเที่ยวได้ทำน้อย มีจุดพักผ่อนน้อย จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ พบว่า เรื่องรุ่นมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมกิจกรรมน้อย และมีจุดพักผ่อนภายในเรื่องรุ่นน้อย ทางเรื่องรุ่นควรมีกิจกรรมให้หลากหลาย เหมาะกับทุกเพศทุกวัย และสามารถทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัวได้อีกด้วย

4.ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ

จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุส่วนใหญ่อยากให้ทางเรื่องรุ่นหาแนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นให้โดยเร็ว เพื่อสร้างประสิทธิภาพให้กับเรื่องรุ่นมากขึ้น และนักท่องเที่ยวก็จะได้มีความสะดวกสบาย ได้ร่วมกิจกรรมภายในเรื่องรุ่นมากขึ้น

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในเรื่องรุ่น และเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาภายในเรื่องรุ่นต่อไป การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารต่างๆ การสำรวจภาคสนาม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 10 คน แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยใช้วิธีการแบบสามเส้า คือ การรวบรวมข้อมูลในเรื่องเดียวกัน โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลต่างกัน ทั้งจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมควบคู่การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก พร้อมกับการศึกษาข้อมูลจากเอกสารประกอบ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารทั้งทฤษฎี การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทฤษฎีผู้สูงอายุ ทฤษฎีความต้องการ และทฤษฎีผลกระทบจากอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว มาวิเคราะห์ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบไม่ทางการ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และอื่นๆ เพื่ออธิบายความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในเรื่องรุ่น

1.การสรุปผลวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ศึกษาความต้องการด้านการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในเรื่องรุ่น สามารถสรุปได้ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างเช่นเรื่องรุ่น เพราะผู้สูงอายุชื่นชอบความธรรมชาติ ชอบบรรยากาศที่เย็นสบายและต้องการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ต้องการความสงบหลีกเลี่ยงจากภาวะเร่งรีบและความวุ่นวายจากสังคมในเมืองและต้องการทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว และทำให้ผู้วิจัยทราบถึงแนวทางในการท่องเที่ยวในเรื่องรุ่นใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในพื้นที่เพื่อจัดการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวในเรื่องรุ่นมุ่งสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งในเรื่องรุ่นมีองค์ประกอบเหมาะสมสำหรับการจัดการท่องเที่ยว โดยมี 2 ด้าน คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งดึงดูดใจ จากการศึกษาค้นพบว่า เรื่องรุ่นมีทรัพยากรที่เป็นธรรมชาติที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุมาเยี่ยมชม คือ มีบรรยากาศที่ดี อากาศเย็นสบาย นักท่องเที่ยวได้สัมผัส

ธรรมชาติ มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ทำ เช่น เก็บของสดๆจากต้น และภายในไร่่องุ่นไม่มีได้มีแค่นองุ่นเพียงเท่านั้น เนื่องจากเป็นไร่แบบผสม มีผลไม้อื่นๆมากมาย เช่น กล้วย และยังมีฟาร์มเพาะเห็ดอีกด้วย

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว จากการศึกษาพบว่า ไร่่องุ่นมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานสำหรับนักท่องเที่ยว แต่สิ่งอำนวยความสะดวกภายในไร่่องุ่นที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการหาแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวในไร่่องุ่น ไม่ว่าจะเป็นห้องน้ำ ปรับปรุงให้เหมาะกับผู้สูงอายุมากขึ้น ร้านค้าหรือร้านอาหารให้เพียงพอกับนักท่องเที่ยว และรกรางให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการเที่ยวชมบริเวณรอบๆไร่่องุ่น

2.อภิปรายผล

การท่องเที่ยวในไร่่องุ่น เริ่มต้นจากการทำการเกษตรกรรมเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว และใช้พื้นที่เพาะปลูกให้เกิดประโยชน์สูงสุด และพัฒนาไร่่องุ่นให้กลายมาเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเป็นการแบ่งปันความรู้ให้กับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของอดิเทพ เลขยัน ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความเพลิดเพลินและความรู้ นำกลับไปประยุกต์ใช้หรือประกอบอาชีพได้ ผู้สูงอายุจึงมีความต้องการต่างๆมากมาย เช่นสถานที่ที่เป็นธรรมชาติเพื่อรักษาสุขภาพตัวเอง ต้องการมีส่วนร่วมในสังคมและเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนวัยเดียวกัน และครอบครัว ตามแนวคิดของมาสโลว์ ที่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ ที่เป็นธรรมชาติคือไร่่องุ่น ซึ่งเป็นสถานที่ชื่นชอบของผู้สูงอายุ สอดคล้องกับแนวความคิดของเพ็ญวิภา ทรงบัณฑิต ที่กล่าวว่า จุดประสงค์หลักที่มาท่องเที่ยวไร่่องุ่นเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความดึงดูดใจของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจ

จากการศึกษาความต้องการการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในไร่่องุ่น พบว่า ปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาไร่่องุ่นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้ คือ การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆภายในไร่่องุ่น ให้กับตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว มีวิทยากรคอยให้ความรู้ คำแนะนำและพาเที่ยวชมไร่่องุ่น และมีกิจกรรมต่างๆภายในไร่่องุ่นให้หลากหลายมากขึ้น มีความเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวชม

3.ข้อเสนอแนะ

3.1ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

3.1.1 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ชื่นชอบการท่องเที่ยวแบบเชิงเกษตร มีกิจกรรมให้ร่วมสนุก ดังนั้นสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรควรที่จะพัฒนาให้เป็นเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และรัฐคอยให้ความช่วยเหลือ เปลี่ยนเกษตรแบบเดิมๆให้กลายมาเป็นสมาร์ทฟาร์มเมอร์ เพื่อก้าวเข้าสู่ยุค Thailand 4.0 และพัฒนาไร่ให้สามารถรองรับผู้สูงอายุได้ดียิ่งขึ้น เช่น ห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุควรมีราวจับ และปุ่มฉุกเฉิน พื้นทางเดินลาดชันเพื่อให้ผู้สูงอายุลดพลังงานพร้อมมีราวจับป้องกันการหกล้ม มีรถเข็นให้ยืม

3.1.2 จากผลการศึกษาพบว่า ไร่่องุ่นมีการเลือกรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิตของชาวเกษตร ดังนั้นชาวเกษตรที่สนใจควรหารูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมเข้ากับพื้นที่ของตนเอง เพราะแต่ละพื้นที่มีสภาพแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เอกลักษณ์และจุดดึงดูดที่แตกต่างกัน เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น และลดต้นทุนทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการทำน้อยแต่ได้มาก

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยกำลังเริ่มก้าวเข้าสู่ยุคสังคมผู้สูงอายุซึ่งมีแนวโน้มผู้สูงอายุมากขึ้นในอนาคต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไปในการศึกษาความต้องการของสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการศึกษาความพึงพอใจโดยใช้แบบสอบถามในสำรวจว่าผู้สูงอายุมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดได้

เอกสารอ้างอิง

- ฉันทิช วรรณนอม. (2552). ความหมายและความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. สืบค้นวันที่ 5 สิงหาคม 2559, จาก <https://tourismatbuu.wordpress.com>
- ช็อกจุ เอกวนิชชาญ. *นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในไร่่องุ่น*. สัมภาษณ์วันที่ 23 ตุลาคม 2559.
- พวงทอง ไกรพิบูลย์ วว. รั้งสิรักษาและเวชศาสตร์นิวเคลียร์. (2011-2012). นิยามเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ. สืบค้นวันที่ 15 สิงหาคม 2559, จาก <http://haamor.com/th>
- เพ็ญวิภา ทรงบัณฑิต. (2553). *คุณภาพการบริการของท่องเที่ยวเชิงเกษตรในไร่่องุ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). *บทสรุปสำหรับผู้บริหารการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ.2557*. สืบค้นวันที่ 5 สิงหาคม 2559, จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/elderlyworkExc57-1.pdf>
- อดิเทพ เลขขยัน. (2552). *การท่องเที่ยวเชิงเกษตร*. สืบค้นวันที่ 6 สิงหาคม 2559, จาก <http://cartoon-51011011901.blogspot.com>
- KwantipanChineseBusiness. (2553). *บทที่ ๙ ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. สืบค้นวันที่ 18 สิงหาคม 2559, จาก http://kwantipanchinesebusiness.blogspot.com/2010/09/blog-post_11.html
- Monmai.(2557). *การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เรียนรู้วิถีเกษตร*. สืบค้นวันที่ 6 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.monmai.com>
- ROMRAVIN. (2011). *ความต้องการของมนุษย์ (HUMANNEEDS)*. สืบค้นวันที่ 17 สิงหาคม 2559, จาก <https://romravin.wordpress.com>